

Codi: 111372

Assignatura: Temes d'Història de la Filosofia: Història, Realitat i Ètica II

Tipus: Optativa

Crèdits: 6

Cicle: segon

Semestre: segon

Grup: A1

Professor: Francisco J. Fortuny Bonet

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Llengua: castellà/català

Objectius

El segon semestre és estrictament la prossecució del primer, sense solució de continuïtat ni més reiteracions de les exigides per la pròpia marxa del curs global.

En aquest curs es presenta una reflexió epistemològica sobre la historiografia avui i una anàlisi de la pragmàtica de la història i la història de la filosofia, fent èmfasi especial en el seu ús per a la vida quotidiana i personal, més enllà de l'acadèmia, i s'explicita la didàctica de la història i de la filosofia, i de les exigències filosòfiques i històriques (humanistes) sobre la formació actual.

Temari

1. Història com a autopercepció de la intel·ligència en els darrers segles: per resemantització dels vells conceptes, la història es cosa recent.
2. La història i la ucronia del *AUna vegada...@* i del *AEn aquell temps...@*.
3. La història no és *testimoni*.
4. La història no es *memòria*.
5. La història no és *raó* estàtica abstracta.
6. Història com a *intel·lecció*.
7. Història com a ordre, mesura qualitativa i axiologia de discursos.
8. Història com a consciència concreta: és l'*estètica* del jo i del món.
9. Història com a *negació* i *periodització*.
10. Funcions subjectives de la història.
11. Funcions operatives de la història.
12. Història com a *llibertat* i com a possibilitat de l'*ètica*.
13. Història com a *més enllà* del sistema: el darrer ANO@.
14. Història, historiografia i assignaturització o erudició.
15. La didàctica de la història.
16. Història i *paideia*.
17. Història i humanisme.
18. Història i tradició.
19. Història i epistemologia semiòtica.
20. Història i els sistemes de la raó: objectius i regles oposades; dialèctica i contradicció formal simple.
21. Història i operativitat ètica i tècnica: intel·lecció i raó en el temps.
22. Els orígens del concepte actual d'història: Eriúgena i Joaquim de Fiore.
23. Les grans ensepegades conceptuals de la naixent història: Aquino, Ockham i Descartes.
24. Conèixer el present com a *raó suficient* (Leibniz) a través del macromodel de micromodels.

25. Història de la filosofia i filosofia.
 26. Història sense *subjecte*.
 27. Els grans enemics de la historicitat: fonamentalistes, formalistes, realistes i menors d'edat reals.
 28. Davant de la història, no és pertinent cap acusació d'arbitrarietat, escepticisme o relativitat.
 29. La història sempre és una, certa, inequívoca i necessària, però, com el subjecte intel·ligent de qui és automanifestació, és històrica i no gens eterna.
-

Bibliografia bàsica

- BARRACLOUGH, G. (ed.). *Corrientes de la investigación en las ciencias sociales. 2. Antropología, arqueología e historia [Historia]*. Madrid: Ed. Tecnos/Unesco, 1981.
- BLOCH, M. *Introducción a la historia*. 100a ed. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1980 [1941, 1949], pàg. 160.
- BRAUDEL, F. *La historia y las ciencias sociales*. 6a ed. Trad. de Josefina Gómez Mendoza. Madrid: Alianza Ed., 1982 [1950-1959], pàg. 220.
- DERRIDA, J. *L'origene de la géométrie de Husserl. Introducción*, 1962; *L'écriture et la différence*, 1967; *La dissemination*, 1972.
- DELEUZE, G. *Différence et répétition*. 1968.
- DILTHEY, W. *El mundo histórico*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1944. [Obres vol. VII].
— *Introducción a las ciencias del espíritu*. Madrid: Alianza Ed., 1980.
- DUBY, G. *Los tres órdenes o lo imaginario en el feudalismo*. Barcelona: Ed. Petrel, 1980, pàg. 462.
— *Historia social e ideologías de las sociedades*. Madrid: Anagrama, 1976 [1978].
- FEBVRE, L. *Combats pour l'histoire*. París: Colin, 1953.
- FOUCAULT, M. *Les mots et les choses*. 1966.
— *Archeologie du savoir*, 1969.
— *La arqueología del saber*. Trad. d'A. G. Camino. Mèxic: Siglo XXI, 2001.
- GADAMER, G. (1960). *Verdad y método*. Salamanca: Sígueme, 1997. [Ed. Francesa: Seuil, 1976].
— *El problema de la consciencia histórica*. Trad. d'A. D. Moratalla. Madrid: Tecnos, 1993.
- GUERREAU, A. *El futuro de un pasado. La Edad Media en el s. XXI*. Barcelona: Crítica, 2002.
- HEGEL, G. W. J. *Fenomenología del espíritu*.
- HUSSERL, E. *La crisis de las ciencias europeas y la fenomenología trascendental*. Madrid: Altaya, 1999.
- KANT, E. (1798). *El pleito de las Facultades. 2. Si el género humano está en constante progreso hacia mejor*. A: *Filosofía de la historia*. Pròleg i traducció d'E. Imaz. Mèxic: FCE, 1997, pàg. 95-122.
- LE GOLFF, J. *Pour une autre Moien Âge. Temps, travail et cultyre en Occident*. París: 1967. Trad. cast.: *Tiempo, trabajo y cultura en el Occidente medieval*. Madrid: 1983.
— *Le merveilleux dans l'Occident médiéval. La naissance du Purgatoire*. 1981.
- NIETZSCHE, F. (1875-76). *De la utilidad y de los inconvenientes de los estudios históricos para la vida*. Buenos Aires: Bajel, 1945. [A: *Consideraciones inactuales (1875-76): II.- De la utilidad y de los inconvenientes de los estudios históricos para la vida*. A: *Obras Completas*. Buenos Aires: Ed. Prestigio, 1970, vol. I, pàg. 624-697).
- ORTEGA y GASSET, J. *La historia como sistema*. Madrid: Revista de Occidente. 1954.
— *Ideas y creencias*. 1934. [Ed. de la col. Austral, Madrid: Espasa-Calpe, 1940]. (1959).
- PERELMAN, CH. (ed.). *Philosophie et méthode. Actes du Colloque de Bruxelles. 1972*. Brussel·les: Editions de l'Université de Bruxelles, 1973.
- POPPER, K. *La miseria del historicismo*. Madrid: Alianza Ed., 1973.
- STONE, L. *El giro lingüístico de la historia*. 1991.
- VEYNE, P. *Cómo se escribe la historia. Foucault revoluciona la historia*. Trad. de J. Aguilar. Madrid: Alianza Ed., 1984, pàg. 238 [1971].

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada a classe i treball final consistent en la ressenya i crítica raonada de tres llibres, siguin o no d'aquesta bibliografia (15 folis A4 com a extensió estàndard).

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant